

Vilnius, 2014 m. gruodžio 12 d.

LIETUVIAI PASAULYJE

2005–2014 m. pasaulio valstybių gyventojų surašymų duomenimis, užsienio valstybėse gyveno 619,6 tūkst. lietuvių, iš jų 257 tūkst. – Lietuvos Respublikos piliečių.

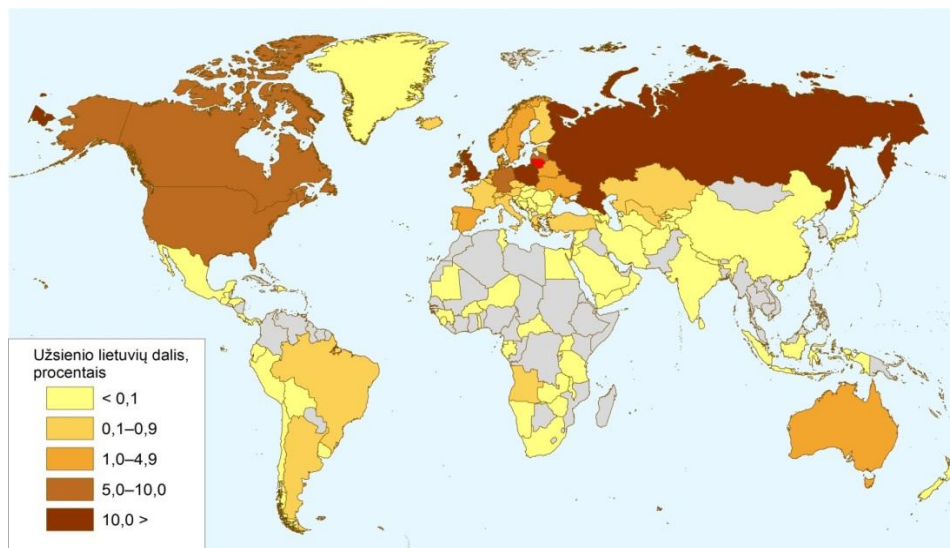
Lietuvos statistikos departamentas įgyvendino „Globalios Lietuvos“ programos vieną iš priemonių ir, remdamasis 2005–2014 m. pasaulio valstybių gyventojų surašymų duomenimis, nustatė užsienio lietuvių skaičių. Šiame pranešime detaliau analizuojamos valstybės, kuriose gyveno daugiau nei po 5 tūkst. lietuvių, arba daugiau nei po 1 procentą visų užsienio valstybėse nuolat gyvenančių lietuvių.

LIETUVIAI PASAULIO VALSTYBĖSE

2005–2014 m. gyventojų surašymų duomenimis, pasaulyje gyveno 3 663 tūkst. lietuvių, iš jų Lietuvoje – 3 043,4 tūkst. (83,1 proc.), užsienio valstybėse – 619,6 tūkst. (16,9 proc.).

508,2 tūkst., arba 82 procentai, užsienio lietuvių, gyveno Europoje, 84,9 tūkst., arba 13,7 procento, – Šiaurės Amerikoje, 26,5 tūkst., arba 4,3 procento, – kituose žemynuose (Afrikoje, Australijoje ir Okeanijoje, Azijoje ir Pietų Amerikoje) (1 pav.).

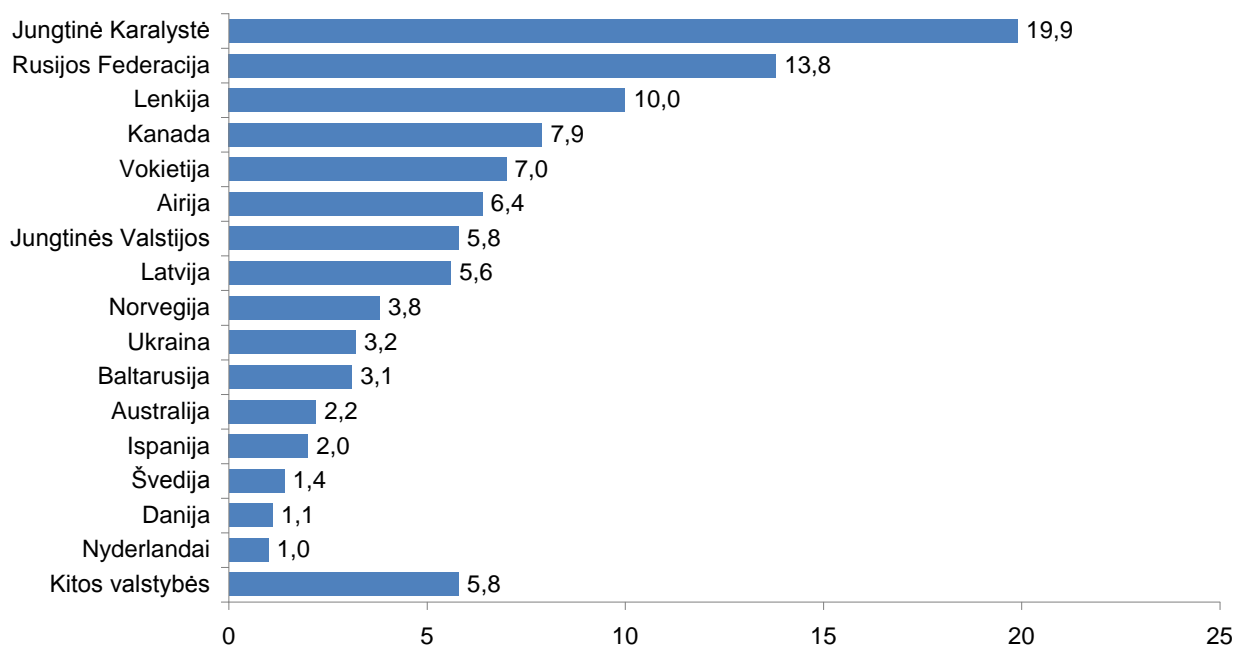
1 pav. Užsienio lietuviai pasaulio valstybėse, procentais

Latvijoje lietuviai sudarė 1,7 procento visų šalies gyventojų, Airijoje – 0,9, Islandijoje ir Norvegijoje – po 0,5, Baltarusijoje, Estijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Lenkijoje – po 0,2, Australijoje, Danijoje, Kanadoje, Kipre, Liuksemburge, Rusijos Federacijoje, Švedijoje, Vokietijoje ir Izraelyje – po 0,1 procento visų šalies gyventojų.

Kas penktas užsienio lietuvis gyveno Jungtinėje Karalystėje, kas septintas – Rusijos Federacijoje, kas dešimtas – Lenkijoje. Lietuvių skaičiumi išsiskyrė Kanada (7,9 proc. visų užsienio lietuvių), Vokietija (7,0 proc.), Airija (6,4 proc.), Jungtinės Valstijos (5,8 proc.) ir Latvija (5,6 proc.) (2 pav.).

2 pav. Užsienio lietuvių pasaulio valstybėse dalis, procentais

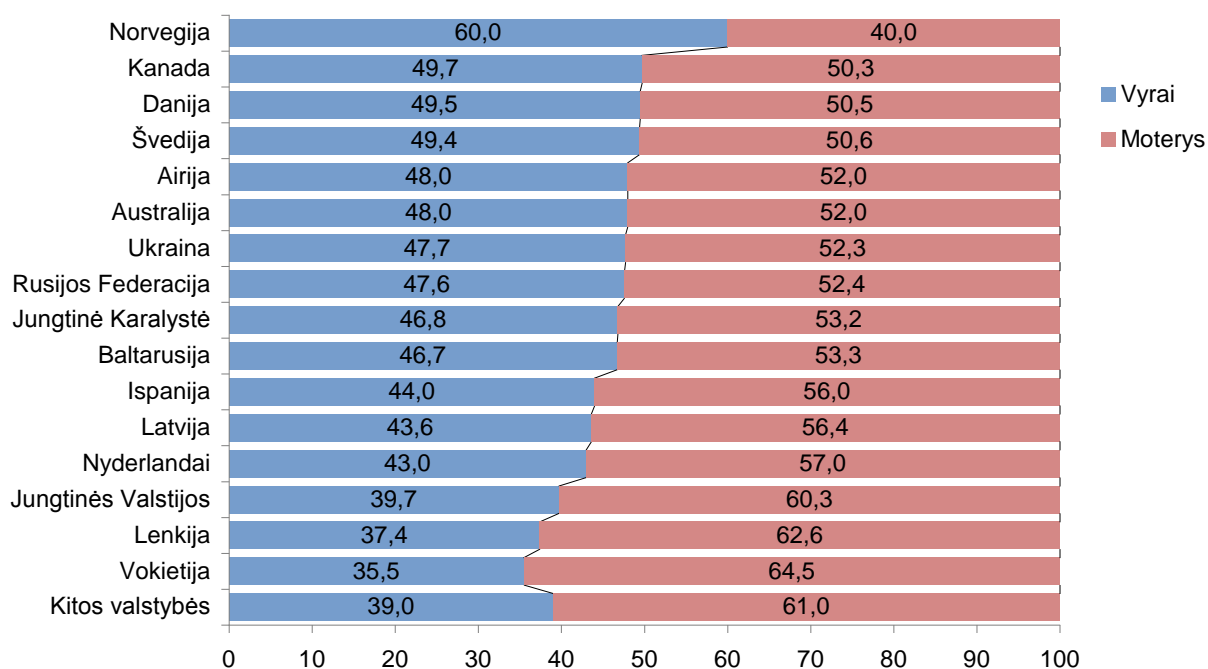

UŽSIENIO LIETUVIŲ DEMOGRAFINĖS CHARAKTERISTIKOS

2005–2014 m. gyventojų surašymų duomenimis, užsienio valstybėse gyveno 340,9 tūkst. moterų (55 proc. visų užsienio lietuvių) ir 278,7 tūkst. vyrų (45 proc.).

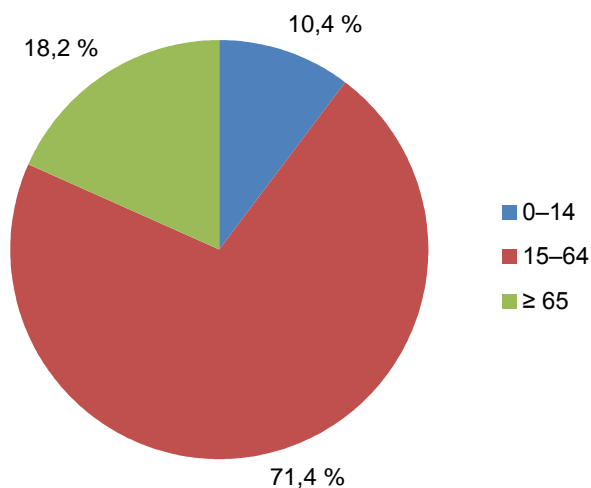
Užsienio lietuvių struktūra pagal lytį visose valstybėse buvo panaši – moterų daugiau nei vyrų. Jungtinėse Valstijose, Lenkijoje ir Vokietijoje moterys sudarė daugiau nei 60 procentų atitinkamoje šalyje gyvenančių lietuvių. Bendrame kontekste išsiskiria Norvegija, kurioje vyrai sudarė 60 procentų užsienio lietuvių (3 pav.).

3 pav. Užsienio lietuviai pagal lytį pasaulio valstybėse, procentais

2005–2014 m. gyventojų surašymų duomenimis, daugiau kaip du trečdaliai užsienio lietuvių buvo 15–64 metų amžiaus (4 pav.). Kas penktas užsienio lietuvis buvo 65 metų arba vyresnis, kas dešimtas – vaikas iki 14 metų amžiaus.

4 pav. Užsienio lietuviai pagal amžiaus grupes, procentais

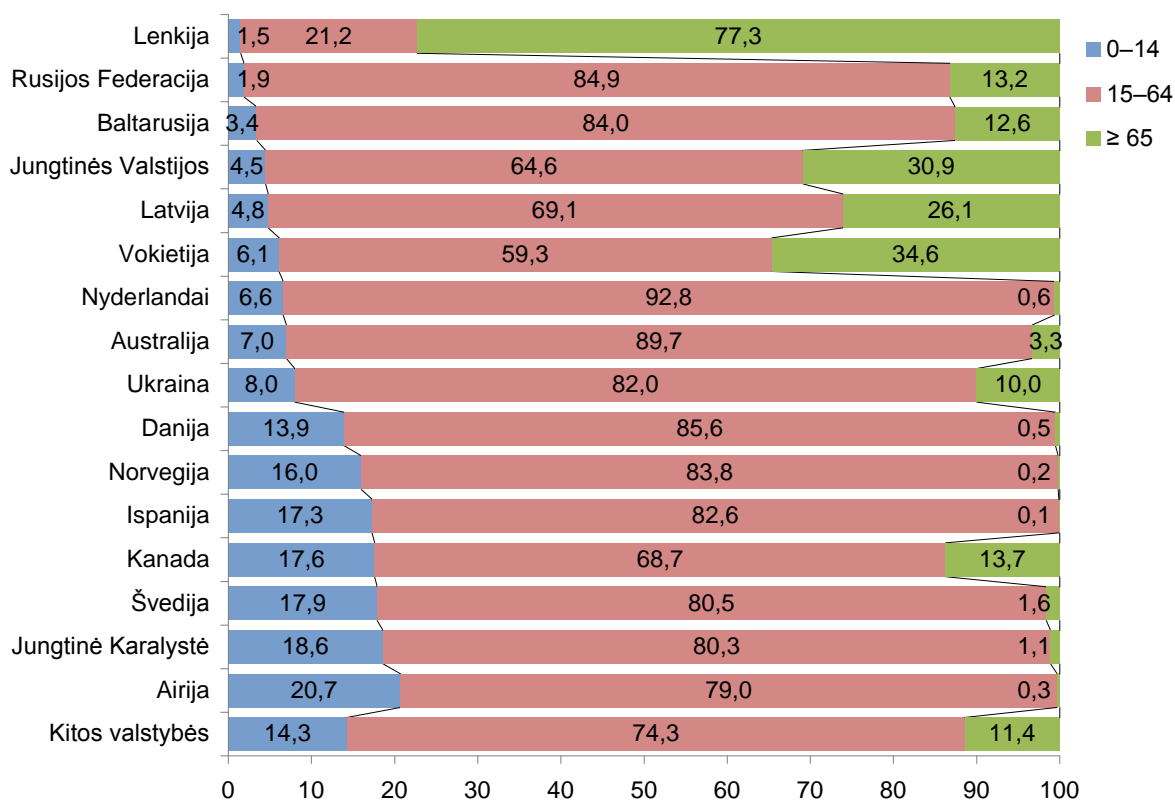

Nyderlanduose, Australijoje, Danijoje, Rusijos Federacijoje, Baltarusijoje, Norvegijoje, Ispanijoje, Ukrainoje, Švedijoje ir Jungtinėje Karalystėje daugiau nei 80 procentų visų šalyje gyvenančių lietuvių buvo 15–64 metų amžiaus (5 pav.).

Didžiausia lietuvių vaikų iki 14 metų amžiaus dalis buvo Airijoje (20,7 proc. visų lietuvių, gyvenusių šioje šalyje), Jungtinėje Karalystėje (18,6 proc.), Švedijoje (17,9 proc.), Kanadoje (17,6 proc.), Ispanijoje (17,3 proc.) ir Norvegijoje (16 proc.).

Didžiausia 65 metų ir vyresnių gyventojų dalis buvo Lenkijoje (77,3 proc. visų lietuvių, gyvenusių šioje šalyje).

5 pav. Užsienio lietuviai pagal amžiaus grupes pasaulio valstybėse, procentais

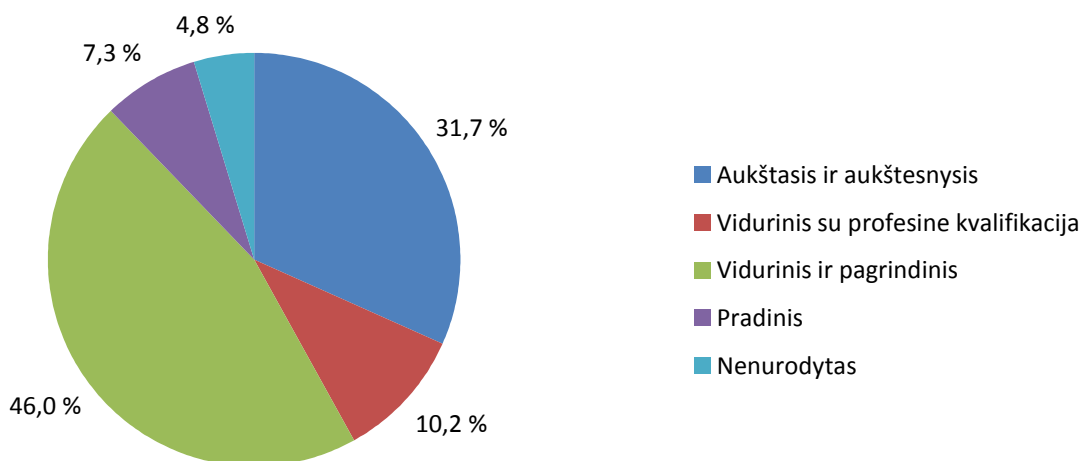

UŽSIENIO LIETUVIAI PAGAL IŠSILAVINIMĄ

Nacionalinės statistikos institucijos Lietuvos statistikos departamentui pateikė 2005–2014 m. gyventojų surašymų informaciją apie 67,3 procento 15 metų ir vyresnių užsienio lietuvių išsilavinimą.

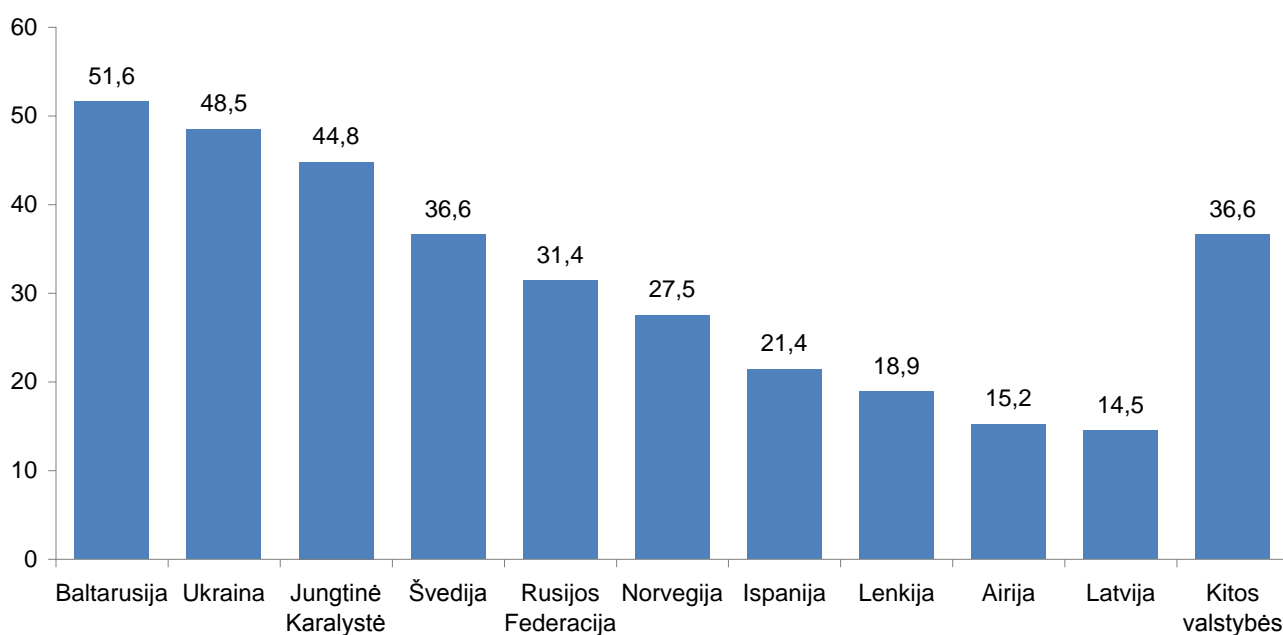
Beveik kas antras užsienio lietuvis turėjo vidurinį arba pagrindinį, kas trečias – aukštąjį arba aukštesnįjį išsilavinimą (6 pav.).

6 pav. Užsienio lietuviai pagal išsilavinimą, procentais

Beveik kas antras lietuvis, gyvenantis Baltarusijoje, Ukrainoje ir Jungtinėje Karalystėje, kas trečias – Švedijoje ir Rusijos Federacijoje, kas ketvirtas – Norvegijoje, turėjo aukštąjį arba aukštesnįjį išsilavinimą (7 pav.).

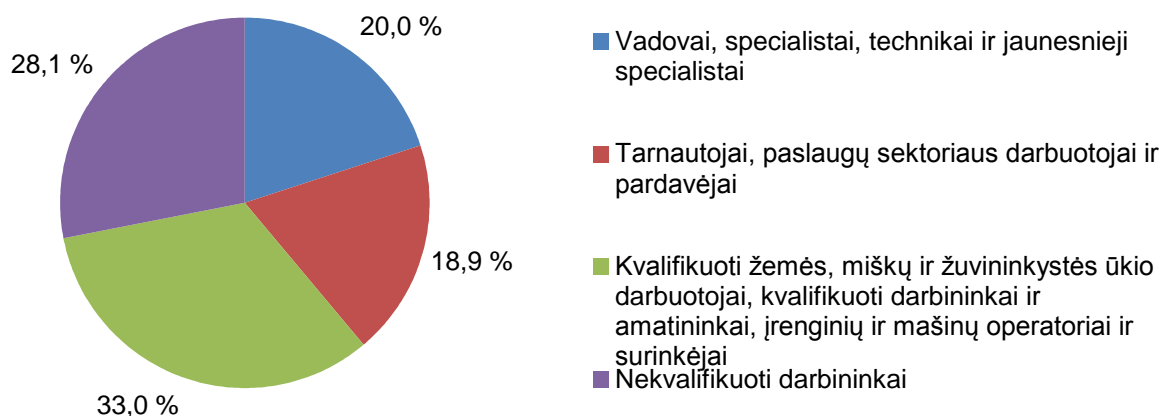
7 pav. Užsienio lietuviai su aukštuoju ir aukštesniuoju išsilavinimu pasaulio valstybėse, procentais

UŽSIENIO LIETUVIAI PAGAL PROFESIJĄ

Nacionalinės statistikos institucijos Lietuvos statistikos departamentui pateikė 2005–2014 m. gyventojų surašymų informaciją apie jų valstybėse nuolat gyvenančių 164,2 tūkst. lietuvių (29,6 proc. visų 15 metų ir vyresnių užsienio lietuvių) profesijas. Iš jų trečdalis lietuvių buvo kvalifikuoti žemės, miškų ir žuvininkystės ūkio darbuotojai, kvalifikuoti darbininkai ir amatininkai, įrenginių ir mašinų operatoriai ir surinkėjai, ketvirtadalis – nekvalifikuoti darbininkai (8 pav.). Vadovai, specialistai, technikai ir jaunesnieji specialistai bei tarnautojai, paslaugų sektoriaus darbuotojai ir pardavėjai sudarė penktadalį 15 metų ir vyresnių užsienio lietuvių.

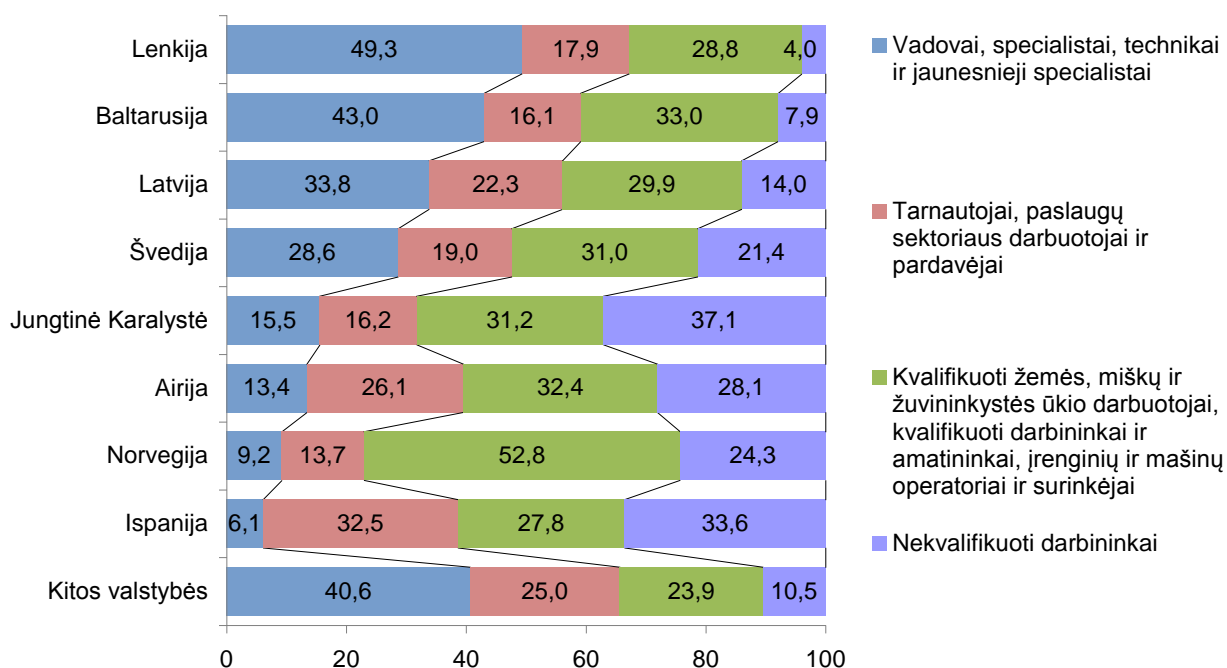
8 pav. Užsienio lietuviai pagal profesijų grupes, procentais

Iš valstybių išsiskyrė Lenkija, kurioje beveik kas antras lietuvis dirbo vadovu, specialistu, techniku arba jaunesnioju specialistu (9 pav.), ir Baltarusija su Latvija, kuriose šiai profesijų grupei save priskyrė kas trečias lietuvis.

Jungtinėje Karalystėje ir Ispanijoje išsiskyrė didžiausia 15 metų ir vyresnių lietuvių, dirbančių nekvalifikuotą darbą, dalimi. Jose kas trečias lietuvis buvo nekvalifikuotas darbininkas. Airijoje ir Norvegijoje kas ketvirtas lietuvis dirbo nekvalifikuotą darbą.

9 pav. Užsienio lietuviai pagal profesijų grupes valstybėse, procentais

BENDRA INFORMACIJA

Lietuvos statistikos departamentas, vykdydamas globalios Lietuvos – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo 2011–2019 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 1219 „Dėl „Globalios Lietuvos“ – užsienio Lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo 2011–2019 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ 3.1.2 priemonę – nustatė užsienio lietuvių skaičių, remiantis 2010 m. pasaulio valstybių gyventojų surašymų duomenimis.

„Globalios Lietuvos“ programos koordinatorius – Užsienio reikalų ministerija. Lietuvos statistikos departamentas bendradarbiavo su Užsienio reikalų ministerijos ekspertais, mokslininkais ir sociologais dėl užsienio lietuvių skaičiaus nustatymo metodikos ir kitų organizacinių klausimų.

Lietuvos statistikos departamento specialistai parengė [Užsienio lietuvių skaičiaus nustatymo metodiką](#), kurioje aprašytos pagrindinės sąvokos, vartojamos nustatant užsienio lietuvių skaičių ir sudėtį pagal lytį, amžiaus grupes, išsilavinimą ir profesijas, nurodyti naudoti klasifikatoriai, apibūdinti užsienio lietuvių skaičiaus ir sudėties nustatymo metodai, statistinių duomenų rinkimo, apdorojimo ir rezultatų sklaidos būdai.

Pagal pasaulinę praktiką, rekomenduojant Jungtinių Tautų Organizacijai, gyventojų surašymai atliekami kas dešimt metų, kiekvieno dešimtmečio pradžioje. Šiame pranešime minimi gyventojų surašymai apėmė užsienio valstybių gyventojų surašymus, įvykusius 2005–2014 m. (unstats.un.org/unsd/publication/SeriesM/Seriesm_67rev2e.pdf). Atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus, visose Europos Sąjungos valstybėse narėse surašymai buvo atlikti 2011 m.

Lietuvos statistikos departamento specialistai Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato), Europos Sąjungos ir kitų pasaulio valstybių nacionalinių statistikos institucijų interneto svetainėse surinko pagrindinę informaciją apie gyventojų surašymus pasaulio valstybėse (paskutiniojo surašymo datą, statistikos institucijų kontaktinę informaciją ir kt.). Taip pat 2014 m. kovo mėn. Lietuvos statistikos departamentas kreipėsi į 212 pasaulio valstybių nacionalines statistikos institucijas, prašydamas pateikti paskutinio atlikto gyventojų surašymo informaciją apie jų valstybėse nuolat gyvenančių lietuvių skaičių ir jų sudėtį pagal lytį, amžiaus, išsilavinimo ir profesijų grupes. Surašymų informaciją apie lietuvius pateikė 118 valstybių. 12 nacionalinių statistikos institucijų informavo, kad surašymai jų valstybėse neužfiksavo nuolat gyvenančių lietuvių. 82 valstybės surašymo informacijos nepateikė – daugiausia Afrikos ir Okeanijos valstybės. 32 valstybės pateikė informaciją apie lietuvių išsilavinimą, 22 – apie profesijas. Lietuvos statistikos departamentas užsienio lietuvių skaičių ir statistinę informaciją apie jų sudėtį pagal lytį, amžiaus grupes, išsilavinimą ir profesijas skelbia pagal valstybes, kurios pateikė tokią statistinę informaciją.

Pasiteirauti: Vanda Vaitekūnienė
Gyventojų surašymų ir apklausų organizavimo skyriaus vedėja
Tel. (8 5) 236 4921
El. p. vanda.vaitekuniene@stat.gov.lt
osp.stat.gov.lt

© Lietuvos statistikos departamentas, 2014

Naudojant Lietuvos statistikos departamento duomenis, būtina nurodyti šaltinį.

Lietuvių skaičius pasaulyje

Valstybės	Iš viso
Iš viso pasaulyje	3 663 062
Europa	3 551 582
Airija	39 726
Austrija	1 140
Baltarusija	19 091
Belgija	1 852
Bosnija ir Hercegovina	16
Bulgarija	114
Čekija	790
Danija	6 898
Estija	3 030
Graikija	630
Islandija	1 483
Ispanija	12 400
Italija	4 745
Jungtinė Karalystė	123 593
Kipras	752
Kroatija	28
Latvija	34 846
Lenkija	62 239
Lietuva	3 043 429
Liuksemburgas	530
Malta	50
Moldova	259
Nyderlandai	6 401
Norvegija	23 847
Portugalija	406
Prancūzija	2 912
Rumunija	36
Rusijos Federacija	85 617
Serbija	25
Slovakija	56
Slovėnija	32
Suomija	1 079
Švedija	8 685
Šveicarija	1 378
Ukraina	19 954
Vengrija	208
Vokietija	43 275
Kitos valstybės ¹	30
Šiaurės Amerika	84 938
Jungtinės Valstijos	35 703
Kanada	49 130
Meksika	58
Panama	12
Kitos valstybės ²	35

Valstybės	Iš viso
Australija ir Okeanija	13 859
Australija	13 596
Naujoji Zelandija	258
Kitos valstybės ³	5
Azija	11 040
Afganistanas	119
Armėnija	34
Azerbaidžanas	65
Bahreinas	11
Gruzija	150
Indija	37
Izraelis	3 720
Japonija	121
Kazachstanas	4 925
Kinija	109
Kirgizija	139
Singapūras	22
Sirijos Arabų Respublika	14
Tadžikistanas	11
Turkija	418
Turkmėnistanas	12
Uzbekistanas	1 094
Kitos valstybės ⁴	39
Pietų Amerika	1 159
Argentina	371
Bolivija	14
Brazilija	632
Ekvadoras	27
Urugvajus	104
Kitos valstybės ⁵	11
Afrika	484
Angola	17
Egiptas	117
Malavis	22
Mauritanija	14
Namibija	13
Pietų Afrikos Respublika	234
Tunisas	21
Zambija	11
Kitos valstybės ⁶	35

Nacionalinių statistikos institucijų pateikta 2005–2014 m. surašymų informacija.

¹ Albanija, Andora, Farerų salos, Gibraltaras, Kosovas, Lichtenšteinas.

² Antigva ir Barbuda, Aruba, Bahamos, Bermuda, Dominika, Dominikos Respublika, Gvatemala, Grenlandija, Hondūras, Kosta Rika.

³ Guamas, Tokelau, Volisas ir Futūna.

⁴ Indonezija, Iranas, Jemenas, Jordanija, Kataras, Kuveitas, Nepalas, Omanas, Saudo Arabija, Šri Lanka.

⁵ Čilė, Peru.

⁶ Burkina Fosas, Centrinė Afrikos Respublika, Gabonas, Gvinėja, Mauricijus, Nigeris, Pusiaujo Gvinėja, Ruanda, San Tomė ir Prinsipė, Seišėliai, Siera Leonė, Tanzanija, Togas, Uganda, Zimbabvė.